

Óli Jacobsen

Kristian Djurhuus:

Tá ið langabbi Jørgen gjørdi bart i tinginum

Kristian kom í eitt løgting, sum onga umsiting hevði. Hetta gjørdi at málini ofta komu í drag. Men sum tann "skrivstovumaður", sum Kristian var, royndi hann at fáa skil á hesum.

38. partur

Ein av tingmonnunum, tá ið eg kom á ting, var Niclas Niclasen, keypmaður í Sørvági. Hann var ein sera sjálvstøðugur maður, sum ofta gekk sínar egnu leiðir. Annars var hann avgjørdur sjálvstýrismaður og fylgdi altíð Jóannes Patursson, tá ið tað kundi vera ósemja í flokkinum. Niclas var eisini bráur av lyndi og helt seg ikki aftur at siga sína meining, tá ið hann helt tørv vera á tí.

Hann var ógvuliga atfinningarsamur at havnaútbyggingum, eisini henni í Sørvági. Hetta var kanska tí, at havnin ikki var bygd, har hann vildi hava hana.

Sum allir tingmenn, røkti hann eisini lokal áhugamál. Eitt mál, sum østi Niclas var, at sýslumansembætið í Vágum varð lagt undir sýslumannin í Vestmanna. Hetta skapti nógva ónøgd í Vágum.

Trølldómur stýrði vágafólki

Eina ferð var orðaskifti í tinginum um hetta mál. Hetta var í samband við eina skrivliga frágreiðing frá amtmanninum, Ringberg, sum helt at tað

vóru ikki sakligar orsøkir fyri sjónarmiðunum hjá vágafólki at vilja hava egnan sýslumann. Hann helt, at tað var meira ein spurningur um "prestige" hjá teimum.

Tað mundu ikki vera nógvi í Føroyum, sum vistu hvat hetta orðið merkti, so Niclas fór í sína gomlu fremmandaorðabók hjá Meyer frá 1879 at kanna, hvat orðið merkti.

Har stóð, at hetta orð eisini kundi merkja "trolddom". Henda orðabók var tá meira enn 50 ára gomul, og ofta skifta orð meining, sum tíðin gongur, men tað var heldur ikki lætt at vita.

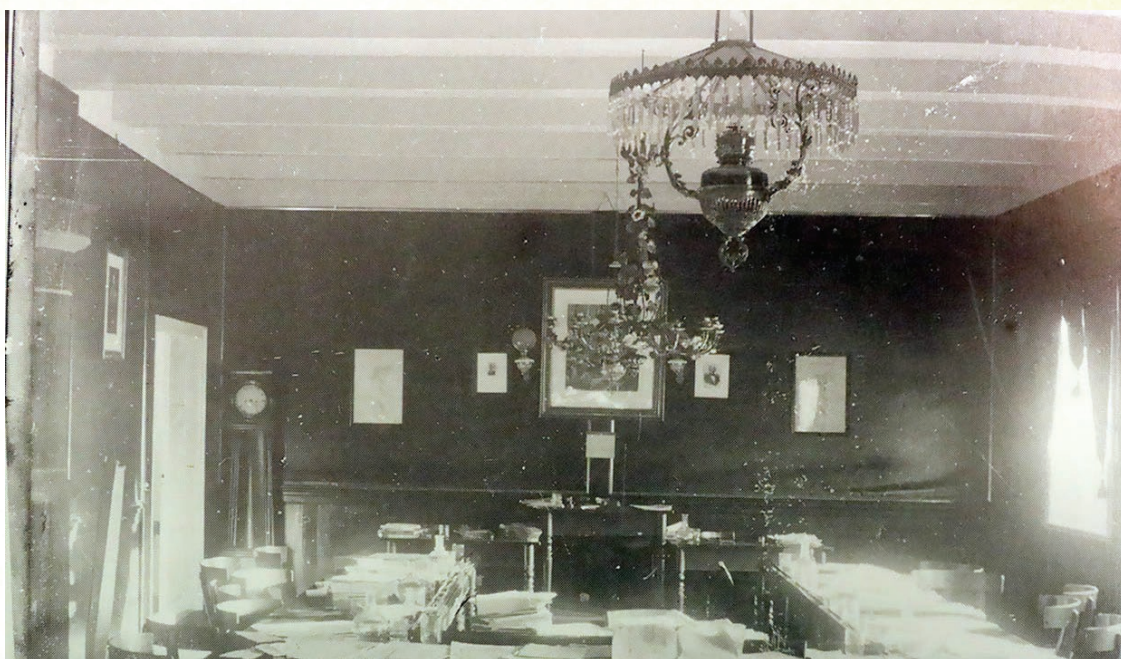
Niclas kom við ferð aftur í tingsalin við orðabókini í hondini og bað um orðið, sum hann skjótt gekk.

Kristian greiðir soleiðis frá tí sum hendi:

"Og saa kan det være at amtmændene fik kanel, fordi han i sin embedsforklaring havde anført, at det var trolddom, som holdt vågbeboernes krav om genoprettelse af embedet oppe. Han stod der med 'Meyer' højt løftet og ligefrem spruttede gennem sit pjuskede overskæg ordet 'trolddom' den ene gang efter den anden, rigtig rullende med r-erne og med vilde øjne, som man ellers kun ser hos mænd under grindedrab. Vi andre morede os over denne voldsomme energiudfoldelse, men amtmændene tog i begyndelsen tog det hele som en morsom spøg. Men da hans navn stadig blev nævnt mere og mere, blev han rød i hovedet af arrigskab, men han holdt sig klogelig fra at svare."

So tað hevur eisini verið stuttleiki á tingi tá i tíðini. Men Vágar bleiv so aftur ein egin sýsla.

Niclas var stórsinnaður

Soleiðis sá tingsalurin út í 1920-unum

Niclas var ógvuliga gestabliður. Hann var sum arabarar, sum vistu sínum figgindum størsta gestabliðni.

Eina ferð Margretha var á veg til Keypmannahavnar um Bergen, var Niclas eisini við. Í Bergen bjóðaði hann Margrethu og eini aðrari kvinnu upp á fjallið Fløyen, har hann bjóðaði teimum morgunmat.

Margreta helt, at hetta var stórsliðið av honum. Men sum hann segði: "Tá ið eg reisi, so reisi eg". Tá varð alt annað lagt til viks.

Víst var hann gestabliður og hevur uttan iva verið "sine venners ven". Mótvegis mær var hann altíð vinarligur, sjálvt um vit í kjaki kundu vóru ógvuliga ósamdir.

Ein tingmaður, sum hann var politist ógvuliga ósamdur við, var Petur Mohr Dam.

Ein dagin, tað var eitt drúgt orðaskifti í tinginum, fór Niclas oman í bókahandilin og keypti ein sprellimann. Tá hann kom niðan aftur talaði Petur Mohr

Dam. Hann plagdi at veipa við ørmunum, tá ið hann talaði.

Niclas stillaði seg í hurðina inn til tingsalin og lata sprellimannin veipa við ørmunum eins og Dam. Hetta sá hann, men Dam lat seg ikki órógva, hóast hann bleiv nakað reyður í andlitinum. So Niclas var nakað av einum pussfiski. (Kanska hevur hetta verið arviligt! ój.)

Niclas var føddur í 1873 og doyði í 1939. Hann var á tingi 1928-1936. Hann var limur í sóknarstýrinum í Sørvági 1915-1930, var formaður 1925-1926.

Niclas var sonur tann kenda Dánjal Norði í Stovu, og tók 22 ára gamal við handlinum eftir pápanum, sum hann rak fyrimyndarlaga.

Hann fekk eitt vakurt eftirmæli í Tingakrossi.

Her skal verða endurgivin ein yrking hjá Nyholm Debes til minnis um Niclas:

*So fara burtur mætir menn,
so við og við,
sum Føroyar góvu merg og tenn,*

*teir lið um lið
í halgigarði hvíla.*

*Teir striddust – Føroyar áttu
teir, -
er betri sagt, er nakað meir,
ið gevur manni virði.*

*So fór tú burtur, kennast má,
tøgn er um stund.*

*Tú segði frá sum landið lá,
frí var tín lund.*

*Tú stimbraði tey, sum í iva
stóðu,
tú revsaði tey, ið lógu og svóvu,
títt minni tindar branda,*

Ruddast mátti upp í begravilsisnevndunum

Annars var stóðan tann í tinginum, at nógvi mál blivu súltaði í nevndum. Við endanum av tingsetuni fingur tey viðmerklingina: "Sagen udsættes til næste Aar, idet Udvalget ikke har naaet at tilendebringe sine Overvejelser". Ella bara "sagen udsættes til næste år."

Serliga var tað kommununevndin, sum fekk heitið "begravilsisnevnd". Men tað